



## Rådgivning och utredning

– när du behöver det

**Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll är näringens egen smittskyddsorganisation**

- SDS bildades genom en branschöverenskommelse vid EU-medlemskapet 1995.
- Sverige var då och är fortfarande fritt från allvarliga djursjukdomar som belastar det ekonomiska utbytet och försämrar djurvälståndet.
- Uppdraget för SDS var och är att bedriva importkontroll.

■ **Veterinär rådgivare SDS**

Ebba Schwan

Tel: 0498-28 25 77

ebba.schwan@gardochdjurhalsan.se

Har du frågor om PRRS kontakta din veterinära rådgivare på Gård & Djurhälsan.



Fotograf: Sandra Kylbrant

Behåll svensk  
grisuppfödning PRRS-fri



## Produktionsförlusterna skäl nog att bevara Sverige PRRS-fritt

Sjukdomen finns över hela världen och är mycket förlustbringande. Årligen kostar PRRS (Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome) de amerikanska producenterna totalt ca 4,2 miljarder kronor per år. Sjukdomen beräknas kosta mellan 1500 till 2000 SEK per sugga och år. I de länder som har PRRS försöker man mer eller mindre framgångsrikt bekämpa sjukdomen. Sverige, Norge, Finland, och ett fåtal andra länder är unika som PRRS-fria.

Sverige har en  
konkurrensfördel  
som ett PRRS-  
fritt land  
– värna det



## PRRS kan komma både smygande och akut

PRRS är en mycket smittsam virusjukdom. Symtomen kan variera från besättning till besättning. PRRS kan vara svårt att skilja från klassisk svinpest.

### Sugor

- Reproduktionsstörningar
  - lindrigt till ökad omlöpningfrekvens.
  - allvarliga störningar med mycket omlöp och sena kastningar.
- Bristande digivning.
- Blå öron kan ses hos cirka 5% av suggorna vid den akuta formen. Det är ett tecken på cirkulationsrubbingar som kan leda till döden.

### Smågrisar

- Svagt födda grisar, ökad dödlighet, dålig tillväxt och luftvägsinfektioner på de som överlever.

### Slaktgrisar

- Allvarliga luftvägsinfektioner, ökad dödlighet och dålig tillväxt.



## Noggrann journalföring avslöjar PRRS

- < 10,5 levande födda
- > 0,7% dödfödda
- > 15% dödlighet tom avvänjning
- > 15% av kullarna med 0–6 levande födda
- > 15% med dräktighetstid < 113 dagar
- > 15% omlöp

*Misstänk smittsam sjukdom när 3 av dessa kriterier är uppfyllda för besättning > 100 SP (PVS, 1994)*

## PRRS smittar främst genom handel med levande grisar

PRRS-virus är mycket smittsamt och det krävs en liten mängd virus (låg infektionsdos) för att framkalla sjukdom.

Viktigaste spridningsvägarna är:

- Levande djur och sperma.
- Personer, redskap och transportfordon kan också sprida smittan.

## Om Sverige gör rätt kan vi fortsätta vara PRRS-fritt

Vi gör rätt genom att:

- Vara noggranna med karantäns- och utlastningsrutiner.
- Vara mycket restriktiva med besök och ha noggranna besöksrutiner.
- Tillämpa 48-timmars regeln vid besök från utlandet.
- Fortsätta vår övervakning och bibehålla smittskyddsberedskapen.
- Snabbt och effektivt upptäcka och hantera utbrott.
- Följa SDS:s importregler.
- Grisnäringen tar eget ansvar så att vi kan motivera att PRRS fortsatt lyder under epizootilagen.

## Försämrat ersättningskydd om PRRS etableras i Sverige

På grund av vår frihet från PRRS ersätter Sveriges epizootilag idag 100% för bekämpningskostnaderna och 50% av produktionsbortfallet.

Om PRRS etableras i landet kommer Jordbruksverket troligtvis att ta bort PRRS från epizootilagen och då förlorar möjligheten för dig som djurägare att få ersättning.

I Sverige har Jordbruksverket beräknat att sjukdomen skulle kosta de svenska grisproducenterna mellan 46 till 300 miljoner årligen vid ett utbrott som drabbar 70 % av besättningarna. Förädlingsindustrin och andra branscher skulle få en kostnad mellan 50 och 350 miljoner kronor årligen.

Den svenska grisenäringen mår bäst av att behålla sin goda djurhälsa genom att varje uppfödare tar sitt ansvar för smittskyddet på gården.

Referens: ([www.jordbruksverket.se](http://www.jordbruksverket.se))

Hur mycket får PRRS – bekämpning kosta? En veterinärmedicinsk och samhällsekonomisk analys, rapport 2009:4  
Innehållet i broschyren är faktagranskat av SVA